

TROKK

NR. 6 DESEMBER 2006

- UMM 2006: Stor kunst, høy spenning, mye moro
- Tv-showet "Godt Musikkår" fornyer seg
- Ibsenåret markert i Horten og Vestby
- Musikalskoler i Hole og på Toten
- Kulturskolefokus starter i nord

Forsidefoto: MARITA RØNNING (motiv fra "Peer Gynt"-forestilling ved Vestby kulturskole)

Harrys

hjørne

Velge våre ord med omhu

Iblant ser vi media karakterisere kulturskolen som "fritidstilbud". For mange barn er nok dette en realitet, likevel har jeg i økende grad blitt oppmerksom på faren ved å bruke dette begrepet. Ikke minst har min diskusjon med svenske kolleger skjerpet min egen ordbruk. Der snakkes det av og til om kulturskolen som en positiv "sysselsetting" av barn og unge, noe politikerne gjerne vektlegger i sine uttalelser.

Gjennom mange år er ordet *skolepenger* blitt svært bevisst brukt fra skoleslagets side, ikke minst overfor politikere og media. Dette for å unngå *elevavgift* eller *foreldrebetalning*, og tydeliggjøre forskjellen mellom kulturskoetilbudet og den allmenne skolen, som jo er gratis.

De ord og uttrykk vi "innenfor" sektoren benytter for å karakterisere kulturskoetilbudet er like betydningsfullt. Kulturskolen er, slik jeg ser det, først og fremst en skole. Det innebærer at den er en undervisningsinstitusjon som gjennom sin opplæringsvirksomhet *gir grunnlag* for den enkelte elev til å engasjere seg i fritidsaktiviteter. Enten det består i å utøve musikk sammen med andre i kor, korps og orkestre, delta i teater- og dansegrupper, eller arbeide med kunstuttrykk alene eller med andre.

Disse betraktningene oppfatter kanskje noen som flisespikkeri, spesielt de som utmerket vel vet hva kulturskolen dreier seg om. Gjennom mitt arbeid overfor politikere og mediefolk har jeg imidlertid blitt overbevist om at denne presiseringen er viktig. Det er i økende grad påtrengende nødvendig at politikerne ser at kulturskolen ikke er et mål i seg selv, men er til for den enkelte elev og det lokale og nasjonale(!) kulturliv skolen betjener.

Senest i vår møtte styreleder Per-Eivind Johansen, nestleder Kirsten Fuglseth og jeg flere politiske grupper på Stortinget. Blant annet Fremskrittspartiets fraksjon. Før dette møtet virket det som om noen av Frp-politikerne anså kulturskolen som en konkurrent til det bestående kulturliv, i stedet for en forutsetning for å opprettholde og utvikle kulturlivet. Vi opplevde absolutt at møtet gav dem økt forståelse for kulturskolens viktige rolle, noe blant annet positive tilbakemeldinger var et uttrykk for. Samtidig gav dette møtet oss noen tankevekkende tilbakemeldinger fra representantene om blant annet forholdet mellom kulturskolen og skolekorps i disse politikernes hjemkommune. Et tema for en annen debatt.

I den pågående diskusjonen omkring forslaget til kulturlov, slår det meg at verken journalister eller politikere har særlig klart for seg hva kulturskolen er, eller hvor den hører hjemme. Kulturskolen ramler ofte mellom to stoler - som skole og/eller kultur - og synes iblant å befinne seg i et ingenmannsland. Noe som begrunner en klart og tydelig språkbruk fra vår side.

Harry Rishaug
direktør, Norsk kulturskoleråd

Innhold

KULTURTRØKK NR. 6 • DESEMBER 2006

OMSTRIDT senterplassering i Bodø

7

Kulturskolekalenderen 2007 **SALGSKLAR**

8

UNITONshelg med 1.300 aktører

11

Ny bok om **IMPROVISASJON**

20

Portrettet: **INGVILD AAS**

22

Kulturtrøkk

- Utgiver: Norsk kulturskoleråd
- Redaktør: Egil Hofslie (konstituert redaktør)
- Annonseansvarlig: Bente Smaavik
- Layout: Guri Jermstad AS
- Teknisk produksjon: Heimdal Trykkeri

Norsk kulturskoleråd

Postadresse: 7491 Trondheim
Besøksadresse: Høvringen Gård, Byenesvegen 60

Telefon: 73 56 20 00
Telefaks: 73 56 20 01

E-post - redaksjonen: egil.hofsli@kulturskoleradet.no
E-post - annonseavdeling: bente.smaavik@kulturskoleradet.no
E-post - Norsk kulturskoleråd: post@kulturskoleradet.no

Internettadresse: www.kulturskoleradet.no

STYRE- FOKUS

Tanker etter landsmøtet

Landsmøtet og landskonferansen i Tønsberg 25.-27.oktober var etter mitt skjønnet et vellykket arrangement. Det var en god atmosfære, og mange konstruktive debatter. Uforglemmelige var også middagene og toastmasterne, med talen til Bodil Skjånes Dugstad som et høydepunkt.

Gjennom behandlingen av saken om organisasjonsutredningen fikk vi stadfestet stor enighet om organisasjonens status og mål. Det gir et godt utgangspunkt for styrets videre arbeid. Kontingentsaken skapte nok noe mer debatt og følelsesmessig engasjement. Slike saker er vanskelige i de fleste organisasjoner, og den har lenge ligget som en liten byll også hos oss. At vi ikke oppnådde full enighet om det nye

systemet på landsmøtet, var nok ikke uventet. Det er viktig å følge med på virkningene av omleggingen framover og eventuelt rette opp uheldige utslag ved neste korsvei.

Det var knyttet stor forventning til besøket av kunnskapsminister Øystein Djupedal. Vi er veldig fornøyd med at han i en travel hverdag hadde prioritert å besøke landskonferansen vår. Han er jo den ansvarlige i regjeringen for tilstanden i og utviklingen av norske kulturskoler. I stor grad sitter han også med nøkkelen til rammene for virksomheten til Norsk kulturskoleråd.

Vurdert i ettertid var nok den viktigste holdningen fra ministerens tale budskapet om og invitasjonen til et konstruktivt samarbeid om utviklingen av norske

kulturskoler. Det setter vi stor pris på, og vi venter i spenning på invitasjon til møter der vi blant annet kan drøfte hvordan vi kan nå målet i Soria Moria-erklæringen om at alle barn skal få et tilbud om plass i kulturskolen til en rimelig pris.

Ellers poengterte Djupedal sterkt sin store velvilje overfor norske kulturskoler. Det er vel og bra, men mange savnet nok en sterkere konkretisering av regjeringens politikk på kulturskolesektoren. Av og til sitter en med en følelse av at kulturskolene nærmest møter en mur av velvilje!

Hele landsmøtet og konferansen ble sendt direkte på internett, og opptak av talen til Øystein Djupedal med etterfølgende spørsmål er fortsatt tilgjengelig på www.kulturskoleradet.no.

Per-Eivind Johansen, styreleder

Kulturskolelykke på tv-skjermen

OSLO: En rekke utøvere med kulturskolebakgrunn - både som elever og lærere - har imponert på tv-skjermen i NRK-programmet "Kjempesjansen" denne høsten.

TEKST: EGIL HOFSLI

Helt til finalen kom både søstrene Eldbjørg og Ragnhild Hemsing (henholdsvis 16 og 18 år) fra Valdres samt Felix Peikli (16) fra Oslo, alle tre med mye kulturskolebakgrunn. Fiolinduoet Hemsing-søstrene var veldig nære å vinne hele konkurransen, da de i semifinalen bare ble slått av fiolinisten og sangeren Alexander Rybak fra Nesodden. Til sammen innkasserte søstrene 382.000 kroner

(like mye som vinneren) på Kjempesjansen 2006, penger de skal anvende til videreutdanning innen musikk.

Klarinettisten Peikli tok seg også helt fram til semifinalen, hvor han endte som nummer fire og totalt ble det 260.000 kroner på ham i Kjempesjansen 2006. Hans neste mål er å spille inn og utgi en egen cd. Alle tre samt vinneren av Kjempesjansen 2006 er for

øvrig studenter ved Barratt Due musikk-institutt i Oslo, hvor en rekke av landets aller dyktigste musikk talenter og nåværende og tidligere kulturskoleelever fortsetter sin musikalske utdanning.

Til sammen er det utdelt 4,4 millioner premiekroner i Kjempesjansen 2006. Største biten av kaka tok faktisk semifinalens fjerde deltaker; sangeren Stephen Hansen. Hans søpet inn såpass mye i de to øvrige programmene han deltok i at totalsummen ble 424.000 kr.

KJEMPESUKSESS: Alexander Rybak, Hemsing-søstrene og Felix Peikli lyktes alle i Kjempesjansen 2006.

FOTO: NRK

LANDSMØTE uten dramatik

TØNSBERG: Noe diskusjon om medlemskontingent og antall år mellom landsmøtene. Ellers veldig mye fryd og fordragelighet på Norsk kulturskoleråds landsmøte i Tønsberg.

TEKST OG FOTO: EGIL HOFSLI

Den største nyheten som kan meldes fra landsmøtet og den tilhørende konferansen var det kunnskapsminister Øystein Djupedal som hadde med seg. I sitt foredrag offentliggjorde statsråden at Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen legges til Bodø. Se egen sak om dette på side 7.

HEDERSPRIS TIL SKJÅNES DUGSTAD

Norsk kulturskoleråds øverste politiske organ trådte sammen på Rica Klubben Hotel i Tønsberg onsdag 25. oktober. Dit kom nesten 80 delegater fra fylkes- og regionsavdelingene, med inntil fem utsendinger per fylke hver, valgt på de respektive avdelingenes årsmøter. Tønsbergordfører Per Arne Olsen sto for velkomsten.

Innen møteslutt ved lunsj dagen etter hadde landsmøtedeltakerne i tillegg til tradisjonelle landsmøtesaker fått oppleve blant annet flere kunstneriske innslag med kulturskoleelever samt en landsmøtemiddag. Under landsmøtemiddagen ble Bodil Skjånes Dugstad tildelt Norsk kulturskoleråds hederspris for sin betydelige innsats for den norske kulturskolebevegelsen.

GAMMELT STYRE: Tre styremedlemmer ble takket av. F.v.: Kirsten Fuglseth, Margrete Gunnes og Roald Sangolt.

NYTT STYRE: Fire sjudeler av det nye styret i Norsk kulturskoleråd. F.v.: Geir Toskedal (nestleder), Ragnhild Rise, Aase Sætran, Per-Eivind Johansen (leder). De øvrige tre i styret er Trygg Jakola, Grethe Winther Svendsen og Ingvild Aas.

NEI TAKK TIL FIRE ÅR

Ordinært landsmøte holdes annet hvert år, og sånn blir det fortsatt etter at landsmøtet gikk i mot styrets forslag om å utvide til fire år mellom hvert landsmøte.

For kommende toårsperiode ble Per-Eivind Johansen fra Vestfold gjenvalgt som ny leder i sentralstyret, mens Geir Toskedal fra Rogaland ble valgt som ny nestleder.

Blant sakene som ble mest debattert var ny kontingentordning. Mange roste det nye forslaget fra kontingentutvalget. Men det var også de som fant at dette forslaget også hadde sine mangler og ikke opplevde det som rettferdig. Til slutt ble en noe justert versjon av det opprinnelige forslaget vedtatt mot 27 stemmer.

- KONSTRUKTIVT

- Landsmøtet opplevde jeg som konstruktivt. Flere av sakene var komplekse og omfattende. Det som overrasket meg var at kontingentsaken gikk gjennom, enda så vidt stor endring den innebærer både i prinsipp og konsekvenser for enkelte. Innstillingen fra styret i forbindelse med organisasjonsutredningen viser at det ikke ønskes store endringer, sier direktør Harry Rishaug i Norsk kulturskoleråd.

Han merket seg for øvrig at toårige landsmøteperioder er hva landsmøtet ønsker seg, og at fylkesavdelingene står sterkt, selv om det ble åpnet for forsøksordninger i perioden fram til ny regionstruktur etableres fra 2010.

UTEN DEBATT

Etter lunsj torsdag var det åpning av landsmøtekonferansen, som nesten utelukkende besto av foredrag, her var veldig lite rom for diskusjoner og spørsmål.

Første foredragsholder var rektor Leif Nystén fra Brages Musikkola i Helsingfors. "Lørdagsmusikkolen som normalordning" var tema. Deretter ble talerstolen overlatt til seksjonssjef Ants Wiirman fra Svenska kommunförbundet. Hans foredrag hadde fått tittelen "Den lovløse svenske kulturskolen", og dreide seg blant annet om hvordan ansvaret for kulturskolene ivaretas i Sverige kontra Norge.

Aase Sætran, Ap-politiker og kommunalråd i Trondheim - og nyvalgt styremedlem i Norsk kulturskoleråds sentralstyre - holdt foredrag med tittelen "Det kommunale kulturskoleløftet". Terje Adde, styreleder i Norsk musikkråd, holdt deretter foredraget "Kulturskolen som samfunnsbygger". Og før konferansemiddag fikk deltakerne servert en "kunstnerisk forett" ved kåsøren, forfatteren og humoristen Are Kalvø. Den falt i smak hos mange.

DJUPEDAL ØNSKER DIALOG

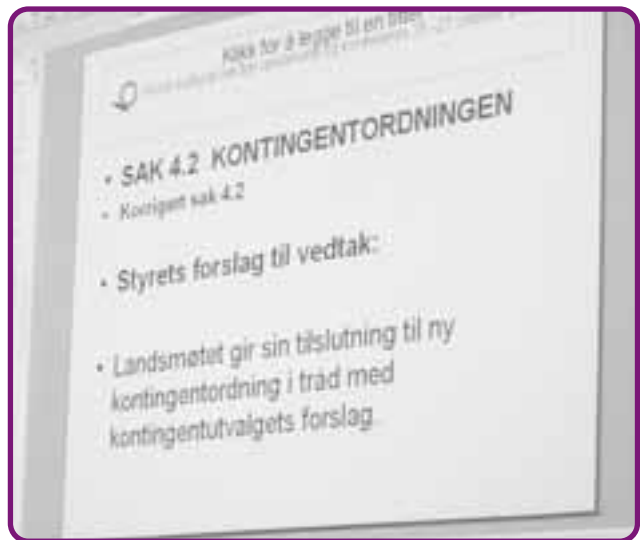
Kunnskapsminister Øystein Djupedals foredrag fredag hadde mange forventninger til. I tillegg til senternyheten brukte statsråden mye tid på å understreke at Regjeringen anser kulturskolen som veldig viktig i dagens samfunn, og at Norsk kulturskoleråd har en særdeles viktig oppgave som dialogpartner og påvirkende kraft overfor både sentrale og lokale politikere.

Han kunne også fortelle at det i 2007 vil ble utpekt to demonstrasjonskulturskoler til. For øvrig arbeider Kunnskapsdepartementet med en strategisk plan for kunst og kultur i opplæringen som vil bli presentert når det nye senteret i Bodø åpnes i januar 2007.

- Mange ble skuffet over at Djupedal ikke kom med flere konkrete tiltak for å innfri "kulturskoleløftet" enn løftet om to nye demonstrasjonskulturskoler i 2007. Hans invitt om dialog med Norsk kulturskoleråd skal vi imidlertid følge opp, og gjøre vårt for å få fram det medansvar staten har for å gi kommunene en "veiviser" for kulturskolevirksomheten, sier direktør Rishaug.

GALSKAP OG ALVOR

Konferansens andre dag ble for øvrig innledet med foredraget "Fra Prik til krusedull" ved Hans Christian Medlien, som i

HETESTE SAKEN: "Sak 4.2 Kontingentordningen" skapte landsmøtets heteste debatt.

kjent stil brukte mye sunn galskap og mange vittigheter til å si noe alvorlig. Det ble videre fokusert på de to nye demonstrasjonskulturskolene i Larvik og Trondheim, og forsker Jorunn Spord Borgen fra NIFU STEP ga konferansedeltakerne et innblikk i evalueringsrapporten om Den kulturelle skolesekken.

- Jeg opplevde konferansen både interessant og nyttig. Foredragene gav informasjon om situasjonen i våre naboland Sverige og Finland, om evaluering av Den kulturelle skolesekken og om demonstrasjonskulturskolene i Larvik og Trondheim som er gode forbilder i vår sektor. De kulturskolepolitiske innleggene fra Terje Adde og Aase Sætran var engasjerende og poengterte. Ekstra hyggelig at Sætran på denne måten fikk presentert sitt og Trondheims ideologiske grunnlag når hun nettopp var valgt inn som ett av våre nye styremedlemmer, sier direktør Rishaug.

Hele arrangementet i Tønsberg var mulig å følge direkte via internett, gjennom et samarbeid med Ungdommens kulturmønstring.

Styreleder Per-Eivind Johansens kommentar til landsmøtet finner du i hans egen spalte Styrefokus på side 3.

ENGASJERT: Hans Carl Tveit fra Hordaland var hyppig å se på talerstolen.

GRUPPEMØTE: Bare unntaksvis måtte landsmøtet gi rom for "gruppemøter" på gangen.

DIREKTESENDT: Truls Ottesen Johansen fra Ungdommens kulturmønstring bidro til at landsmøtet ble direkte sendt på internett.

Bildeglimt fra Tønsberg

HØYDEPUNKT: Toastmaster Oddbjørn Hagens noe spesielle arie under konferansemiddagen ble ett av konferansens mest uforglemmelige øyeblikk.
ALLE FOTO: EGIL HOFSLI

TANGO ETTER MIDDAG: Fylkesleder Svein J. Svensson i Nord-Trøndelag førte Kirsten Fuglseth (avtroppende nestleder i sentralstyret) i en nok så flat tango.

HEDERSPRIS: Bodil Skjånes Dugstad ble overrakt Norsk kulturskoleråds hederspris av direktør Harry Rishaug.

MYE KULTUR: Kulturskoleelever fra BTV-regionen krydret landsmøtet med kulturelle innslag. Her er dansegruppa Grand Jeté fra Skien kulturskole i aksjon.

LATTERSKAPENDE I: Arve Kalvø fikk gapskratten til å runge før konferansemiddagen.

LATTERSKAPENDE II: Henrik Støren fra Tjøme som Morten Harket moret landsmøtemiddagsgjestene.

LATTERSKAPENDE III: Anton Blom Onshuus fra Tjøme som Ari Behn moret også landsmøtemiddagsgjestene.

Omstridt senterplassering

BODØ: Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen legges til Høgskolen i Bodø. Det offentliggjorde kunnskapsminister Øystein Djupedal på Norsk kulturskoleråds konferanse - og vekket både begeistring og forargelse.

TEKST OG FOTO: EGIL HOFSLI

Dette skal være et nasjonalt ressurscenter for grunnskolen, videregående opplæring, høyere utdanning og barnehager. Senteret skal være i drift fra 1. januar 2007. 15 høgskoler og universiteter hadde søkt om å bli vertskap for senteret, og Djupedal uttrykte stor tilfredshet med kvaliteten på søknadene. Han sier han er sikker på at Høgskolen i Bodø (HBO) kommer til å løse sin viktige oppgave på godt vis. Senteret bevilges seks millioner kroner for 2007.

På en del hold er man forbauset og forarget over plasseringsvedtaket. Sterkest i kritikken har kanskje Musikk i Skolen vært. Les musikkorganisasjonens styreleder Signe Kalsnes' debattinnlegg på side 21.

- SOLID KOMPETANSE

- Regjeringen ønsker å styrke kunst og kultur i opplæringen, derfor oppretter vi dette senteret. Ved å legge det til en forskningsinstitusjon får senteret faglig forankring. HBO har bred og solid fagkompetanse i kunsthøgskole og god erfaring med å samarbeide med offentlige aktører, nærings- og kulturliv. Førskolelærere, lærere, forskere og læremiddelutviklere vil kunne ha tilgang til senterets kompetanse, sier statsråd Øystein Djupedal.

Senteret skal samarbeide med relevante fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt.

Kunnskapsdepartementet har tidligere delegert til Utdanningsdirektoratet å utarbeide forslag til en nasjonal strategiplan for kunst og kultur i opplæringen for perioden 2007-2010. Den vil være ferdig 1. januar, og bli et sentralt dokument i senterets arbeid.

GLEDE OG YDMYKHET

Ved HBO sier rektor Frode Mellemvik at man ved skolen er både glade og ydmyke etter senterplasseringen.

- Det er en meget stor glede for meg på vegne av HBO å ta i mot dette oppdraget. Vi er rett og slett nesten det en kan

BLANDET MOTTAKELSE: Statsråd Øystein Djupedal høster både jubel og protester for plasseringen av "sitt" nasjonale senter ved Høgskolen i Bodø.

kalle heftig begeistrede og glade. Men selv om høgskolen har bred og solid fagkompetanse i kunst og kulturfag, skal vi være snare med å erkjenne at vi er ydmyke overfor denne store oppgaven vi har fått, sier Mellemvik.

OMFATTENDE MANDAT

Mandatet for senteret er omfattende. Høgskolen i Bodø ønsker at alle som er involvert i opplæringen innen kunst- og kulturlivet skal oppleve nærhet til senteret.

Høgskolen i Bodø har kunst- og kulturfag innenfor flere fagtilbud, kanskje aller mest innen førskole- og allmennlærerutdanningen. Høgskolen har studier i kulturkunnskap, og som eneste institusjon i landet en egen faglærerutdanning som omfatter musikk, dans og drama.

Senteret skal blant annet bygges på den kompetansen som høgskolen har utviklet i mastergradsstudiet i praktisk kunnskap. Høgskolen vil dessuten legge til rette for forskning i forhold til barn og unges kulturopplevelser.

GLEDE I NORD: Rektor Frode Mellemvik ved Høgskolen i Bodø kunne juble over senterplasseringen.

Ny kalender 2007

KALENDERKUNST: Synne Storhaug fra Stavanger kulturskole har sendt inn dette flotte bidraget til Kulturskolekalenderen 2007.
FOTO: PRIVAT

- Dette er dessuten en flott julegave til alle du kjenner, både venner og slekt, og andre bekjentskaper som kan ha glede og nytte av å ha en kalender som påminner dem om alt det flotte som skjer ved kulturskolen også på deres eget sted i landet, sier Charry.

Den nasjonale Kulturskolekalenderen 2007 er ferdig juryert og produsert, og på markedet tidnok til å bli for eksempel en fin julegave til mange i (kulturskole)Norge.

TEKST: EGIL HOFSLI

Fagkoordinator for visuelle kunsthøgskoler i Norsk kulturskoleråd, Fabiola Charry, er igjen dypt imponert over kvaliteten på de innsendte bidragene.

- Jeg ønsker å takke alle som bidro med flotte arbeider av høy kvalitet for innsatsen. Og så gratulerer jeg alle kulturskoler, alle barn og unge som sendte inn bidrag som juryen fant plass for i Kulturskolekalender 2007. Takk også til de mange som leverte gode forslag, men som det dessverre ikke ble plass til denne gangen. Håper dere forsøker til neste år, sier Fabiola Charry.

Hun mener kalenderen er et særdeles godt uttrykk for det engasjement en finner i mange kulturskoler i arbeidet med de visuelle kunsthøgskolene, og at kalenderen spiller både bredden og kvaliteten i arbeidet.

FIN PROFILERING

Mange kulturskoler og kulturskoleledere synes kalenderen egner seg utmerket som markedsføring av skoleslaget og som en julehilsen til støttespillere i kommunen samt til kolleger i grunnskolen.

Samtlige av landets ordførere får Kulturskolekalenderen som en nyttårshilsen i forbindelse med at Norsk kulturskoleråd sender ut informasjon om Drømmestipendet 2007, som rådet deler ut i samarbeid med Norsk Tipping.

Kalenderen koster 110 kroner - som i fjor.

Du kan enkelt bestille den via

post@kulturskoleradet.no. Bestilling er også mulig via telefaks 73 56 20 01 eller per vanlig post: Norsk kulturskoleråd, 7491 Trondheim. Eller du kan bestille den ved å gå inn på www.kulturskoleradet.no.

Til Kulturskolekalenderen 2007 mottok juryen bidrag fra følgende 44 kulturskolekommuner:

Alstahaug, Arendal, Averøy, Bergen, Bodø, Bømlo, Eidskog, Fet, Fræna, Gausdal, Gjesdal, Gjøvik, Grimstad, Grue, Karlsøy, Kongsberg, Ski, Klæbu, Midtre Gauldal, Rennebu, Moss, Indre Nordmøre, Leirfjord, Leksvik, Lyngdal, Molde, Nord-Fosen, Orkdal, Saltdal, Sarpsborg, Sauherad, Selbu, Skaun, Skodje, Snillfjord, Sortland, Stavanger, Steigen, Stryn, Randaberg, Ringsaker, Rissa, Røyken, Tønsberg.

Dessverre er ikke kalenderen omfangsrik nok til å romme noe fra samtlige skoler. Juryen ønsker selvsagt å lage en kalender av høy kvalitet, men må dessuten ta hensyn som gjør at selv veldig gode bidrag i blant må utelates. Dette for å få en riktig variasjon av motiv og teknikker samtidig som en ønsker å få med bidrag fra flest mulig kanter av landet.

”Godt Musikkår” forny seg

TRONDHEIM: Mer internasjonalt preg, ny kjendisprogramleder, kanskje mer ungdomsappell. Det populære, NRK-produserte tv-showet ”Godt Musikkår” 1. nyttårsdag 2007 fornyer seg.

TEKST: EGIL HOFSLI

Men det kjære og tradisjonsrike showet skal absolutt være til å kjenne igjen for de mange hundretusen tv-titterne som årlig gleder seg til dette programmet på årets første dag. Norsk kulturskoleråd er fortsatt sterkt delaktig i programmet, og rådets prosjektansvarlige; Wilhelm Dahl, har følgende å friste med i tidenes ellefte program i rekka:

BACHE OG BØKSLE

Øystein Bache skal lede showet som finner sted i Olavshallen fredag 29. desember. 46-åringen ble først kjent som komiker og skuespillere, men har opparbeidet seg solid erfaring som tv-programleder. Bache har ledet den norske finalen i Melodi Grand Prix tre ganger og har nå suksess med NRK-serien ”Løvebakken”.

NY PROGRAMLEDER:

Øystein Bache overtar programlederoppgaven i ”Godt Musikkår”. FOTO: NRK

Blant artistene er sangeren Helene Bøksle (25) fra Vest-Agder den mest kjente. Hun deltok med hell i Kjempesjansen 2003

(fjerdeplass) og har senere markerte seg både i tv-ruta, på konsertscener og nå som plateartist - med skiva ”Elverhøy” som har høstet fine anmeldelser.

AFRIKA OG NORGE

Tre afrikanske grupper fra henholdsvis Mosambik, Sør-Afrika og Zimbabwe kommer til Norge for å lage tv-underholdning sammen med norsk kulturskoleelever som de i fire år har samarbeidet med gjennom prosjektet UMOJA. Det blir flere crossoverinnslag i tv-programmet.

- Artig er det også at det kommer tv-team fra alle de tre afrikanske landene for å lage egne underholdningsprogram basert på dette samarbeidet. Sør-afrikansk tv skal sågar muligens sende en egen versjon av showet første nyttårsdag med distribusjon til 72 land, sier Wilhelm Dahl.

NORSK TALENT I: Fiolinisten Miriam Helms Årlien fra Alta blir å se på skjermen første nyttårsdag. FOTO: EGIL HOFSLI

KLASSISK OG DANS

Norske talenter på egen hånd blir det også mulig å oppleve. De klassiske musikerne Miriam Helms Årlien (fiolinist) fra Alta og John Chen (pianist) fra Rasta, som begge imponerte med flotte prestasjoner i Ungdommens Musikkmeesterskap 2006, skal ha solistoppgaver.

En av Norges fremste ballettdansere, 19-årige Marie Butenschøn Lindheim, får vi også oppleve, vi som benker oss foran tven kvelden første nyttårsdag 2007.

For øvrig blir det store orkesteret som har vært fast innslag i tv-programmet i år byttet ut med et mindre kammerorkester. Dette fordi NRK blant annet ønsker å gi plass til mer plasskrevende nummer.

Faste programposter som utdeling av prisene Årets kulturskolekommune og Barnas hederspris blir det plass til denne gangen også. Programmet produseres i Olavshallen i Trondheim fredag 29. desember kl. 18.30.

FOLKPOP: Helene Bøksle skal fremføre sin folkpopmusikk med strykerkomp denne gangen. FOTO: NRK

NORSK-AFRIKANSK: Det blir også innslag med norske og afrikanske ungdommer i samspill og -dans. FOTO: LENA LAHTI

Første samling i nord

TROMSØ: 27 kulturskoler fra Nordland og Troms er for alvor i gang med utviklingsprogrammet Kulturskolefokus Nordland/Troms. Første nettverkssamling ble arrangert 6.-8. desember.

TEKST: EGIL HOFSLI

- Det er gledelig å kunne ønske 15 kulturskoler fra Nordland og 12 fra Troms velkommen med i dette kulturskoleutviklingsprosjektet, sier prosjektleder Bård Hestnes fra sentraladministrasjonen i Norsk kulturskoleråd. Fra sentralt hold har han med seg Fabiola Charry og Hilde Roald Bern i prosjektets arbeidsutvalg. Der er også Norsk kulturskoleråds fylkeskonsulenter i de to aktuelle fylkene - Eva Ruth Spørck (Nordland) og Ulla Hansen (Troms) - med.

Det er videre nedsatt ei referansegruppe for prosjektet. Der inngår hele AU samt følgende: Roar Sollied (fylkesleder i Norsk kulturskoleråd Troms og Svalbard), Sissel Helland (Høgskolen i Tromsø avd. kunsthøgskolen), Sally Parkinson (fagsjef i dans ved Tromsø kulturskole), Astrid Arnøy (Den kulturelle skolesekken Nordland) og Frode Thomassen (Høgskolen i Bodø/Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen).

Da første nettverkssamling ble arrangert i Tromsø stilte følgende skoler til start fra følgende kommuner: Fra Nordland: Beiarn, Bodø, Brønnøy, Fauske, Hamarøy, Narvik, Rana, Saltdal, Sortland, Steigen, Sørfold, Tysfjord, Vestvågøy, Vågan, Øksnes. Fra Troms: Bardu, Balsfjord, Dyrøy, Karlsøy, Lenvik, Målselv, Kåfjord, Lavangen, Lyngen, Storfjord, Sørreisa, Tromsø.

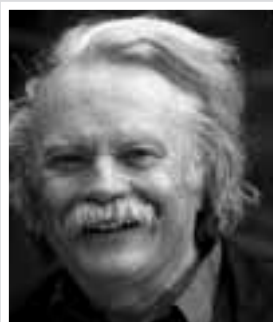
BLI RESSURSSENTRA

Hovedmålet for programmet Kulturskolefokus er å utvikle kulturskolen til å bli et kunstfaglig ressurscenter i kommunen. Gjennom et treårig prosjekt med nettverkssamlinger og fagdager samt helst en viktig dose hjemmeleksearbeid,

skal de involverte skolene bli bedre rustet for sin viktige oppgave samt at de sammen skal kunne fortsette å utvikle skoleslaget i sin region.

Tidens første Kulturskolefokus er nå inne i sitt andre år i Hedmark og Oppland. Erfaringene derfra er gode, og selvsagt viktige for planleggingen og gjennomføringen av Kulturskolefokus Nordland/Troms. Kulturskolefokus i nord har - som i sør - et eget lederutviklingsprogram. Hovedansvarlig er Inger Anne Westby, som har samme rolle i Kulturskolefokus Hedmark/Oppland. Fra programmet på første samling nevner vi (med forbehold om at endringer kom etter vår deadline):

- Åpning ved kultur- og idrettssjef Kåre Sørensen i Tromsø kommune og underdirektør Oddvin Vatlestad i Norsk kulturskoleråd
- "Improvisatorisk ledelse", foredrag ved Erlend Dehlin
- Parallelt, praktisk arbeid i seks faggrupper
- Orientering om Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen (plasseres i Bodø)
- "Et musisk perspektiv på kultur", avslutningsforedrag ved professor Jon-Roar Bjørkvold

SKULLE TENNE: Jon-Roar Bjørkvold hadde oppgaven med å sende deltakerne hjem oppglødde og motiverte. FOTO: ALLE LISE LAVIK

SKAL LEDE: Inger Anne Westby leder Kulturskolefokus' lederutviklingsprogram.

FOTO: EGIL HOFSLI

ANNONSE
GJØVIK KUNST- OG KULTURSKOLE

UniTon viste seg fram

MOSS: Med seks arrangement samtidig på like mange steder i Norge og Sverige ble tidens første UniTonshelg inklusive UniTonsdag gjennomført i midten av november. 1.300 aktører var engasjert i musikk, dans, drama og kunst.

TEKST: ELI BONDLID
FOTO: ANETTE HANSSON

- Det er første gang vi har et så stort norsksvensk samarbeid, sier Lars Emil Johannessen, norske prosjektleder for UniTon. Han er ikke i tvil om at dette er starten på en ny tradisjon på tvers av landegrensa. Han håper å få med enda flere kulturskoler og aktører neste gang.

- Særlig på norsk side bør det være mulig å få med flere. Denne gang var bare kulturskolene i Sarpsborg og Moss med. Fra svensk side deltok kulturskoler fra Åmål, Uddevalla, Trollhättan, Mellerud og Strömstad, opplyser Johannessen. Til dette kulturprosjektet - der målet er å knytte kontakter og utveksle erfaringer - er det budsjettert med fem millioner EU-kroner.

ULIKE PROGRAM

Det var ulike program på de ulike stedene denne gangen. Ved Kulturskolen Moss/Rygge/Våler hadde elevene skrevet en historie om Mozarts tidsreise gjennom flere musikkepoker, der han svingte innom blant annet New Orleans samt møtte Jimi Hendrix.

Marianne Aarum var prosjektleder fra Sarpsborg kommunale kulturskole. En liten kulturskole som denne gangen samarbeidet med kulturskolene i Åmål og Uddevalla.

SLO PÅ UNITONSTROMMA: Nærmere 1.300 aktører viste sine kunster under UniTonshelga. Bildene er fra arrangementet i Moss.

- I Åmål hadde vi en konsert som var litt annerledes, nesten som en messe i oppbygningen. Vi forsøkte å vise hvordan en lager en konsert. Vi hadde med filmer og bilder fra prosessen. Vi uroppførte "Unituve", et musikkstykk med storbandpreg. Elevene synes det var gøy å besøke en svensk kulturskole. I Åmål driver kulturskolen sammen med musikklinjen på videregående. Og de har lokaler og teknisk utstyr vi bare kan drømme om, sier Aarum.

UTVEKSLER ERFARINGER

- Til neste UniTonshelg ønsker vi å få med enda flere skoler, og kanskje passere 2.000 aktører, sier Johannessen. Fylkene Østfold og Vesta Götaland er prosjektets nedslagsfelt. Prosjektperioden varer til sommeren neste år, men det jobbes med nye prosjekter og det fins klare tanker om en fortsettelse.

- Den neste prosjektperioden er fra 2007 til 2014. Da øker den totale bevilgningspotten fra Brüssel til 1,6 milliarder svenske kroner. Norge bidrar med tilsvarende over statsbudsjettet. Og vi har allerede konkrete prosjekter å søke midler til, sier Lars Emil Johannessen. Han poengterer at det er mye kulturskolene i Norge og Sverige kan lære av hverandre.

- I Sverige er også de videregående skolene eid av kommunene. Lærere i musikk, dans og drama er ofte ansatt både i den videregående skolen og kulturskolen, noe som gir større stillinger, sier Johannessen. Han har merket seg at svenskene er veldig interesserte i å lære mer om Norsk kulturskoleråds to utviklingsprogram; Kreativt Oppvekstmiljø (KOM!) og Kulturskolefokus.

ENDA FLERE? UniTon vil trolig vokse seg enda større og engasjere enda flere. Kanskje blir det 2.000 barn og unge på scenen under neste UniTonshelg.

Ibsen i Horten...

HORTEN: I år er det hundre år siden Henrik Ibsens bortgang. Ved mange kulturskoler markeres dette. I Horten har de laget film inspirert av og relatert til "Et dukkehjem". To versjoner til og med!

TEKST: EGIL HOFSLI FOTO: KRISTIN HESTNES

Filmene er nå ferdige og ble lagt ut for salg på dvd nå i begynnelsen av desember, tidsnok til at dvd-en bli et hett julegavealternativ til både Ibsen-elskere og kulturskoleentusiaster.

Mye arbeid er nedlagt i disse kortfilmene. Elevene har selv skrevet manus, og "Et dukkehjem" presenteres med ny vri og frisk pust. Dvd-en inneholder både dramaskuespill og dukketeater samt en dokumentar om filmatiseringen. Til sammen en hel time med film.

- Elevene har gjort det meste selv. Dramagrappa bekledde teaterrollene, mens andre tok seg av filming, sminke, musikk og regissørarbeid, sier lærer Kristin Hestnes ved Horten kulturskole, leder for hele filmprosjektet.

- Det er dyrt å lage film. Alltid. Uansett tror jeg utgivelsen kommer til å være til glede for mange i kommunen. Nesten alle elevene på kulturskolen har vært involvert i filmatiseringen på en eller annen måte, sier Hestnes.

DOBBELTROLLE: Frida Evensen Winther har både skrevet manus og spiller Helmer i den ene filmen.

TO VERSJONER

Dukketeaterversjonen er blitt til ved samarbeid mellom drama-, billedkunst- og musikelever. Tonje Akerholdt har hatt regiansvar for teateroppsetningen av dette, og har også instruert dukkeførerene. Kristin Hestnes har hatt bilderegien for filmversjonen av dukketeaterstykket.

I arbeidet med filmatiseringen av versjonen med skuespillere har en benyttet ulike sceniske og filmatiske fortellerteknikker. Også denne versjonen har Kristin Hestnes bilderegien på. Storyboard er blitt til gjennom samarbeid mellom dramafagets eldste elever og filmkursgruppa. Instruksjon av skuespillere er ved Tonje Akerholdt og Kristin Hestnes. Det var mulig for elevene å melde seg på et eget filmkurs i forkant av innspillingen. Kursdeltakerne fikk ulike oppgaver foran og bak kamera i forbindelse med filmatiseringen av teaterstykket.

Som script, kostumesjef, kostymeassistent, sminkeansvarlig, sminkeassistent...

Kristin Hestnes hadde regiansvaret også for dokumentaren om installasjonen.

- Dersom vår markering av Ibsenåret går med overskudd, foreslår jeg at vi bruker pengene på video-, lyd-, pc- og redigeringsprogrammer, slik at vi kan fortsette med å holde kurs innenfor denne disiplinen, sier Kristin Hestnes.

DET FILMES: Den yngste dramagrappa i arbeid. Sara Simonsen (f.v.), Frida Solberg, Oda Tolsrød, Henriette Djupvik, Rebekka Olafsen Aarum.

...og Ibsen i Son

SON: Ibsenåret 2006 er markerte også i Akershus. Over 200 aktører, alle elever ved Vestby kulturskole, deltok da "Eventyret Peer Gynt" ble oppført i Son.

TEKST: EGIL HOFSLI FOTO: MARITA RØNNING

- Kanskje er dette første gang "Peer Gynt" er satt opp med barn og ungdom i alle roller, antyder en veldig fornøyd kulturskolerektor i Vestby; Morten Bøe, etter en massiv satsing som munnet ut i fire forestillinger som ble opplevd av 2.500 publikummere totalt.

TIDENS STØRSTE SATSING

"Peer Gynt"-oppsetningen er Vestby kulturskoles største prosjekt siden oppstarten 1997. - Utgangspunktet var å bringe alle skolens elevgrupper sammen om et felles stort prosjekt for å synliggjøre hvilken kreativ energi og talent som er til stede blant våre elever, samt å bringe Ibsens teaterklassiker til live for barn, ungdom og publikum i hele vår region, sier rektor Bøe.

ØVING NESTEN DAGLIG

Siden skolestart i høst og fram til premieren 25. oktober var elevgrupper i sving med prøver og øvinger nesten hver eneste dag ved skolen. Følgende elevgrupper deltok:

Brevik Danseverksted (gruppene Inferno og The Gynts), 40 teaterlever fra bl.a. Bifrost-Hølen Regnbueteater og BjørVe Musikkteater, bandet Pink Bird, trommegruppa Gynte-Mix, Såner skolekorps, Vestby skolemusikkorps, samt kulturskolens stomppgruppe, gitarorkester, keramikk-, piano- og sangelever.

MANGE I SVING: Over 200 barn og ungdommer var med i oppsetningen som ble sett av 2.500 publikummere.

INNLEVELSE: Også i Son kan "Peer Gynt" framføres med stor innlevelse – av ungdommer.

SOM ET EVENTYR

Ansvarlig for manusbearbeidelse og regi var Hanne Dahle. Hun er trolig kjent for ganske mange gjennom NRK barne-tv med dukkeroller som Alfa i "Sesam stasjon" og Molo i "Kalle og Molo". Dahle er også aktiv skuespiller, og har hatt større roller i flere oppsetninger i Moss og Østfold.

Forestillingene ble gjennomført i den nye idrettshallen på Grevlingen skole- og kultursenter i Son, som for anledningen var ombygd til en eventyrverden. Hele forestillinga var lagt opp som et eventyr, og omhandlet spørsmål som "hvor fikk Ibsen vite om historien om Peer Gynt?", "kjente han til Asbjørnsen?", "hva med Gurine og Vesla på setra?".

- En fantastisk innsats av elever, foresatte og lærere ligger til grunn. Og ikke minst mange velvillige samarbeidspartnere i lokalmiljøet. Dette prosjektet viser hva kulturskoler handler om: å gi rom og anledning for barn og ungdom til å utvikle seg og mestre forskjellige kunstneriske uttrykk, sier rektor Morten Bøe, som også har vært prosjektleder.

Samspiller med festival(er) i sikte

SAMSPILLER FØR FESTIVAL:
Håkon Olsen (f.v.), Anniken Strand,
Kristin Nassvik, Tor-Arne Hegvik, Even
Gran, Sondre Leonhardsen, Tuva
Bongard Munkeby, Ingrid Hjertås
Mauseth. Bak: lærerne Mattis Sørum
(f.v.) og Jacek Nowak.

TRONDHEIM: Samspillgruppene innen jazz, rock og pop blir stadig flere ved Trondheim kommunale musikk- og kulturskole. Byens mange festivaler er spennende arenaer for disse. Latinfestivalen i januar er den nærmeste nå.

TEKST OG FOTO: EGIL HOFSLI

I løpet av få år har antallet bandensembler økt fra null til tjue ved demonstrasjonskulturskolen i Trondheim. I dag eksisterer ti faste band og ti prosjektbaserte band. Og det å ha utfordrende konsertoppdrag på attraktive festivaler, er gulrøtter som motiverer til topp samspill.

Vi besøkte kulturskolens hovedbase i Olavskvartalet i slutten av november, og fant åtte musikere og to pedagoger som nettopp hadde begynt arbeidet fram mot Latinfestivalen i Trondheim, som arrangeres 25.-27. januar 2007. På timeplanen var første møte med latinopoplåten "Ai No Corrida" som Quincy Jones hadde stor suksess med på 80-tallet. Fem saxofonister, to vokalist og en bassist på øvelse denne kvelden - under ledelse av Jacek Nowak og Mattis Sørum.

En trommeslager og trolig også en trompetist vil være på plass i rekkene før denne gruppa sammen med cirka 50 kul-

turskoleelever til stiller på Latinfestivalens egen kulturskolekonsert i januar. Cirka 15 kulturskolepedagoger er involvert i forarbeidet.

GJERNE FLERE FESTIVALER

- Der prøver vi så godt vi kan å rendyrke konseptet, og vil helst spille utelukkende søramerikansk musikk, sier Sten Frode Solvang, avdelingsleder i musikk ved skolen i Trondheim. Han verdsetter høyt den muligheten slike festivaloppdrag gir elevene. Og han ønsker seg flere festivaloppdrag. I dag er det Olavsfestdagene kulturskolen har det aller tetteste og mest omfattende samarbeidet med.

- Samarbeidet med Latinfestivalen og Olavsfestdagene er utmerket. Arrangørene er svært seriøse og legger det god til rette for at vi skal kunne prestere godt. Det forplikter oss til å levere kvalitet. På sikt er det vel naturlig at vi forsøker å få til et samarbeid med både Nidaros Bluesfestival og Trondheim Jazzfestival, sier Solvang, som er veldig glad for at skolen har lyktes med å øke antallet bandensembler. Flere skal det også bli, lover han, når skolen i nær framtid forhåpentligvis får større arealer til rådighet.

Under Latinfestivalen i Trondheim på Royal Garden skal kulturskolen foruten sin egen konsert også trolig være sterkt delaktig i en tangoaften. Mer om festivalen finner du på www.latinfestivalen.no.

Intensiv musikalskole

RAUFOSS: Musikal som fag er på frammarsj i norske kulturskoler. Noen legger dette inn som fast innslag timeplaninnslag gjennom hele skoleåret - se reportasje fra Hole på side 24-25. Andre gjør som Vestre Toten kulturskole - les videre.

TEKST: KAY SVENSKERUD FOTO: HEIDI JØRGENSEN

For andre år på rad arrangerte Vestre Toten kulturskole i år sommerlig musikalskole. Dette i samarbeid med HeidInas, bestående av Ina Therese Grythe og Heidi Jørgensen. Sistnevnte underviser i både sang, dans og musikalkor i kulturskolen, og sammen med Grythe tok hun initiativet til et samarbeidsprosjekt som gir barn og unge muligheten til å gjøre seg kjent med musikalsjangeren, ved å være med og sette sammen en forestilling i løpet av ei uke.

Kulturskolen har stått som ansvarlig arrangør, med skolens rektor Nina Nedberg som prosjektansvarlig. Gjennom støtte fra Norsk kulturskoleråd kunne "Musikalenes Verden" denne gangen utvides til et større tverrfaglig samarbeid, med over 60 unge skuespillere, dansere, sangere og musikere, og praktisk talt samtlige av kulturskolens lærere i kulissene.

Invitasjoner gikk ut til alle kulturskoler i Oppland, pluss de nærmestliggende i Hedmark. Nytt av året var orkestertilbudet. Under ledelse av skolens messingblåslærer Thomas Petersen, som også instruerer ungdomsstorbandet skolen driver sammen med Kulturskolen Mjølkefabrikken på Østre Toten, stod orkesteret med en besetning på ti for et friskt tilskudd til årets forestilling.

KLARE I KULISSENE: Maskekledd musikalelever klare til andre akt.

Mens orkesteret møttes til øvelser tre dager før premieren, startet de mange som skulle bidra på scenen allerede helga før. Anført av HeidInas og den innleide instruktøren Anna Kronborg jobbet de gruppevis fra morgen til kveld - med litt kortere dager for de yngste - og øvde inn koreografi og sanger fra musikaler som "Chess", "Les Misérables", "West Side Story", "Mamma Mia" og flere andre.

Og etter ei uke med litt slit og mye moro, ble "Musikalenes Verden" framført to kvelder i Vestre Toten Kulturhus. Om lag 500 tilskuere viste tydelig sin begeistring for hva de unge hadde utrettet på kort tid, og forestillingen ble sågar "head-hunted" til den store utendørsscenen på friluftsfestivalen som fant sted på Raufoss påfølgende helg.

KORT & INTENST: Målt i tid var ikke veien lang fra første øvelse til premiere på Raufoss, men det var en intens musikalskole som ledet dit.

Talentparade ei langhelg til ende

OSLO: Ungdommens Musikkmeesterskap jubilerer i høst. For femte gang samlet mange av de ypperste, norske talentene innen klassisk musikk seg for å vise sine kunster, høste nyttig lærdom og knytte nye vennskapsbånd.

TEKST OG FOTO: EGIL HOFSLI

Drøyt 90 unge og håpefulle musikk talenter fra i november samlet ved Norges musikkhøgskole i Oslo til tre døgn breddfulle av fine kunstneriske prestasjoner og opplevelser. Ungdommens Musikkmeesterskap arrangeres av Norsk kulturskoleråd og Norske Musikk læreres Landsforbund.

Fiolinisten Eldbjørg Hemsing fra Valdres ble kåret til Årets musiker, men hun var langt fra alene om å imponere både juryer og vanlige tilhørere. Her var det mange unge musikere som spilte og sang seg fram til gjeve priser. Alle presterer ikke opp mot sitt beste i en slik konkurranse, men selv de som kanskje ikke fikk den prisen de kanskje håpet på, vet forhåpentligvis at de er på et meget høyt nivå. Det er nemlig trange nåløyer som må passeres for å få plass i den nasjonale finalen.

FEM REGIONMESTERSKAP

For forut den nasjonale finalen ble det avviklet fem regionmesterskap. Deltakelsen der var svært god og nivået likeså. Disse konsertene ble fine og nyttige konsertopplevelser for mange unge kunstnere. Og de som presterte aller best i regionalmesterskapene fikk muligheten til å høste ny, verdifull konsert erfaring og en fin opplevelse i selve landsfinalen.

SPENT & GLAD:
Sangeren Marilyn C. Almeida fra Stabekk.

FULL KONSENTRASJON:
Amelie Lied Haga fra Blommenholm.

Ungdommens Musikkmeesterskap var opprinnelig et mesterskap utelukkende for pianister, sangere og strykere. Nå er det flere ulike musikalske grener som alternerer. I år var det strykere, vokalister, gitarister, akkordeonister, duoer og ensembler som konkurrerte. Alle som er under 23 år kan delta.

SOSIALT OGSÅ

Selv om det er musikk på høyt plan som er hovedingrediensen i UMM, så skjer det også mye som har mer sosialt og avslappa tilsnitt. Bak scenen, i kantine, på øvingsrom og i korridorer er det mye munterhet og glede, blant nye og gamle venner. Om lørdagskvelden er det dessuten pizzafest for alle som vil være med.

Også i år var det europeisk konsert i forbindelse med prisutdeling. Fjorårets Årets musiker, trompetisten Tine Thing Helseth, var med der, sammen med euphoniumisten Philippe Schwartz fra Luxembourg og pianisten Joachim Kwetzinsky.

LEK & MORO: Madelene Berg (f.v.), Sandra Lied Haga og Julie Yuqing Ye hygger seg før opptreden.

Søndag ble det hele avsluttet med prisvinnerkonsert og kåring av Årets musiker. Konserten ble tatt opp av NRK P2 og sending i utdrag fredag 10. november.

Det har som vanlig blitt gjort opptak til cd under mesterskapet.

Mer om UMM finner du på arrangementets egen hjemmeside:

www.umm.no

Der finner du også prisvinnerlista.

JOB BEN GJORT: Cellisten Magnus A. Rud har gitt sitt foran juryen og kan puste ut bak scenen.

GRATULERER: Siv Sjøtun Høye tildeler gitarist Eirik Sørvang velfortjent pris. Bak: konferansier Torkel Øien.

GJORDE LYKKE: Halgrim Kvello Stake fra Tønsberg var enslig gutt i akkordeonklassene, men trivdes godt i Oslo likevel.

ENSLIG SVALE: Bratsjist Jakob Dingstad fra Kolbotn.

ÅRETS MUSIKER: Eldbjørg Hemsing gratuleres av egen lærer; Stephan Barratt-Due.

STRENGEKONTROLL: Ho Yan Kok fra Oslo behersker sin gitar til fulle.

Kor Arti': Ny deltakerrekord!

TRONDHEIM: Som en frisk og positiv novembervind har kurstilbudet Kor Arti' feid over landet i regi av Norsk kulturskoleråd. 2000 lærere deltok på ett av de 18 kursene denne høsten. Ny rekord!

TEKST OG FOTO: EGIL HOFSLI

Denne høsten har altså disse samsangkursene vært mer populære enn noensinne, og Norsk kulturskoleråds kursteam melder om stinne brakker og stor jubel over hele linja.

KLEVELAND PÅ BESØK

Direktør Åse Kleveland i Rikskonsertene har nylig gått ut og tatt til orde for å ruste opp sangens posisjon i det norske folk. Kleveland er en smart dame som har invitert Norsk kulturskoleråd med i ei slags høringsgruppe for Rikskonsertenes satsing på "folkesangen", noe rådet har takket ja til.

Norsk kulturskoleråd støtter Klevelands initiativ, og synes direktøren også bør få innblikk i hva som allerede foregår av gode sangfremmende tiltak i landet. Så Kleveland ble invitert til et av Kor Arti'-kursene i Oslo i november, og hun tok utfordringen. Der fikk hun oppleve entusiasmen og gleden som preger disse kursene, noe vi velger å tro gledet direktørens hjerte.

LONGYEARBYEN NESTE

Flere titusen pedagoger har gjennom årene blitt inspirert og fått nyttig lærdom om sang og musikk gjennom Kor Arti'. Og disse pedagogene har igjen spredt sangglede og -lærdom til hundretusener av elever både i kulturskole og grunnskole.

To team fra Norsk kulturskoleråd reiste i november landet rundt og holdt kurs i 15 byer. Og over årsskiftet skal sågar Longyearbyens lærere få Kor Arti'-tilbud i egen by.

Alle som deltok på kurs i høst fikk den splitter nye cden "Kor Arti' Vol. 10" og medfølgende notehefte inkludert i kursavgiften. Andre som ønsker å kjøpe cd og hefte må vente til januar.

PEKER OPPOVER: Ingrid Almås er en av kursledere på Kor Arti', kurskonseptet som i høst har satt ny deltakerrekord.

ANNONSE KULTURSKOLEKALENDER

Felehjelp på dvd

Tittel: "Mine første feleslåttar"

Hva: Opplærings-dvd for fele og hardingfele

Av: Vidar Underseth

Mer info: Forlaget Felespelaren /

www.felespelaren.no

Den første opplærings-dvden i hardingfele har kommet på markedet. Forlaget Felespelaren med Vidar Underseth som primus motor, har gitt ut en dvd med instruksjon i hele 19 slåttar. Selv om den er relativt ny i Norge, og har begrenset utbredelse, er hardingfela å regne som Norges nasjonalinstrument. Skal man lære å spille dette instrumentet, er en stort sett henvist til å bo i nærheten av et spelemannslag. Flatfele er det noe lettere med.

I spelemannslagene lærer vi etter "mester-svenn"-metoden. Spelemannen spiller slåttene og eleven hermer. Dvdmediet har muliggjort en utvidelse av dette. "Mine første feleslåttar" er lagt opp slik at vi ser spelemannen i helfigur forfra, i tillegg til en egen rute på skjermen som zoomer inn gripebrettet på fele. Dermed får vi med oss buestrøkene og vi kan studere fingersettingen nøye.

Slåttene begynner med svært enkle melodisnutter på en streng, og beveger seg over til slåttar hvor melodien krever at en veksler mellom to strenger for å spille den. Buestrøkene er enkle og forutsigbare. Det er stort sett spill på en streng av gangen. Det er ikke mange dobbeltgrep etter hva jeg kan se og høre. Mulighetene skulle med andre ord være til stede for mestring uten altfor mye strev.

Det er litt vanskelig å se fingersettingen i ruten hvor det er zoomet inn mot gripebrettet. Noe veldig bra, som jeg ikke har sett på andre instruksjons-dvd-er: man kan velge mellom tre hastigheter for avspilling, og beholde tonehøyden. Lyden forringes noe ved redusert hastighet. Men gevinsten er at man kan spille med selv om man ikke klarer standard tempo, og repetere så mye en bare orker uten å trøtte ut læreren.

Man kan skrive ut notene i tillegg til at en også kan se det samme på en datamaskin som via dvd-spilleren. Et artig innslag, er at flere av slåttene innledes med et slåttestev som ei jente synger. I tillegg er flere slåttar visualisert med filmminnslag av ungdommer som danser til den aktuelle slåttan.

Dvden kan ikke erstatte læreren, men er et godt supplement, og kan oppveie for begrenset tid med lærer. Jeg må gjøre oppmerksom på at "Mine første feleslåttar" ikke inneholder noe om stemming av fele rent bortsett fra at Underseth demonstrerer hvordan fela skal være stemt i spor én. Buestrøk og annet grunnleggende om fele som sådan, må man også kunne fra før. Slikt forutsettes kjent før en begynner å bruke denne dvden. Dette er viktig å gjøre oppmerksom på, både i rettferdighet overfor dvden, og for potensielle kjøpere.

ANMELDT AV: PER JAKOB SKAANES

SE OG LÆR: Forlaget Felespelaren har utgitt instruksjons-dvd i felespill.

- Improvisasjon viktig i undervisningen

Denne boka er enestående i sitt slag og gull verdt for lærere i musikk- og kulturskoler.

TEKST: ELI BONDLID

Det hevder Kjetil Steinholt passende ubeskjedent om den nye bok han er redaktør for - sammen med Henning Sommerro; «Improvisasjon. Kunsten å sette seg selv på spill». Steinholt er professor i pedagogikk ved NTNU i Trondheim og arbeider på pedagogisk institutt ved Fakultetet for samfunnsvitenskap og teknologi. Han er en etterspurt foredragsholder, særlig på temaer rundt improvisasjon.

LITE LITTERATUR OM EMNET

Over 350 sider - utgitt av Damm Forlag - har herrene Steinholt og Sommerro samlet bidrag fra en rekke personer som arbeider på fagfelt som innebærer at de må improvisere og/eller har refleksjoner i forhold til improvisasjon på et abstrakt og teoretisk nivå.

- Hovedfokus i boka er det pedagogiske, med improvisasjon som omdreiningspunkt - forstått bredt med utgangspunkt i blant annet musikk, dans, drama/teater, organisasjon/ledelse og ulike didaktiske perspektiver, sier Steinholt.

- Det fins nesten ingen bøker som utelukkende fokuserer improvisasjon verken i Norge eller i den engelsktalende del av verden. Dette er den første bok som tar opp improvisasjon så bredt, poengterer Steinholt. Han tror den er nyttig for alle som jobber med barn og ungdom, fordi disse daglig stilles overfor situasjoner som krever improvisasjon.

- STADIG VIKTIGERE

Kjetil Steinholt mener at vi alle improviserer hele tiden i den daglige samtale.

- Ingen snakker ut fra et manuskript. Improvisasjon blir stadig viktigere i vår moderne, usikre verden, sier han. Han mener at en ikke kan gjøre et vitenskapelig studium på improvisasjon. Men flere bruker til daglig improvisasjon i sitt yrke. En bidragsyter er stand up-komiker Åsleik Engmark, som improviserer i stor stil, for å tilpasse seg det aktuelle publikummet og de kommentarer han får fra disse. Det samme gjelder i en undervisningssituasjon med barn.

- I undervisning av elever kreves det at en improviserer hele tiden, sier Kjetil Steinholt.

VIKTIG Å HUSKE: B: - I undervisning av elever kreves det at en improviserer hele tiden, mener Kjetil Steinholt, som er redaktør for ei ny bok om improvisasjon.

FOTO: PRIVAT

- VIKTIG OVERFOR BARN

Kjetil Steinholt mener improvisasjon er særdeles viktig i en undervisning som skal være tilpasset det enkelte barns evner.

- Særlig i møte med elever i musikkskolen er det viktig å gripe ulikhetene og forholde seg til at unger er forskjellige. Men det glemmer man lett når det kommer nye flotte metoder som tar alle elever under én kam, sier Steinholt.

- Hva slags respons har du fått på at du som professor i pedagogikk gir ut en bok om et så utradisjonelt tema?

- Jeg vet ikke om jeg vil få så stor respons fra de som er opptatt av vitenskap og av å måle og veie. Men for de som er opptatt av kultur, estetikk og kreativitet er improvisasjon et levende fenomen, sier Kjetil Steinholt.

Åpent brev til Øystein Djupedal

(Innlegget er forkortet. Brevet i sin helhet fins på www.kulturskoleradet.no, red.anm.)

På Norsk kulturskoleråds landskonferanse offentliggjorde du at Høgskolen i Bodø var valgt ut til å være vertskap for Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen. Valget av Bodø er oppsiktsvekkende - og særdeles skuffende.

Da departementet inviterte universitets- og høgskolesektoren til å søke om å få senteret, ble det svært positivt mottatt. Mange fagmiljøer - både i sektoren og i kulturlivet - hadde forventninger til at en slik prosedyre ville borge for at senteret ble lagt til et fagmiljø med tung kunstfaglig og - pedagogisk kompetanse - innbefattet forskningskompetanse på feltet.

Når du så velger å legge senteret til en høgskole som ikke kan sies å utmerke seg verken mht. kunstfaglige studietilbud eller kunstfaglig kompetanse, skaper det meget stor skuffelse. I høgskolens presentasjon av seg selv, fremgår det at Bodø har estetiske fag som del av førskolelærerutdanning og allmennlærerutdanning, i tillegg til den treårige faglærerutdanningen i musikk, dans og drama. Lærekreftene i denne utdanningen er ifølge nettsiden hovedsakelig timelærere i form av musikere og kunstnere som høgskolen knytter til seg på timelærerbasis. Hvor er forskningskompetansen? Hvor er masterstudiene? Hvor er den *kunstfaglige og kunstpedagogiske kompetansen*?

Når tunge fagmiljøer i Bergen, Trondheim og ikke minst i Oslo, med Norges musikkhøgskole i samarbeid med Kunst- høgskolen og Arkitektur- og designhøgskolen, var blant søkerne, var det å håpe at ministeren hadde sett og begjærlig grepet de nye mulighetene dette kunne gi for et utvidet samarbeid mellom kunstutdanning og lærerutdanning, mellom kultursektor og skole-/utdanningssektor.

Handler valget av vertsinstitusjon om annet enn distrikts- politikk? Avgjørelsen kan umulig være fundert i et ønske om å forankre senteret i et tungt fagmiljø. Vi er meget skuffet, og ikke så rent lite provosert: *holder du oss for narr, Djupedal?* Du kunne jo bare plassert senteret uten å invitere hele landet til en søknadsrunde!

Hvor er troverdigheten når du beskriver viktigheten av kunst og kultur er i opplæringen, mens du samtidig velger bort den tyngste fagkompetansen i din egen sektor når du skal iverksette et sårt tiltrengt og lenge etterlengtet løft for kunst og kultur i opplæringen?

Avslutningsvis en kommentar til Høgskolen i Bodø: dette er ikke ment som et angrep på dere. Avgjørelsen er et faktum, og dere skal ha lykke til med etablering og oppbygging av det nasjonale senteret.

**KOMMENTAR: SIGNE KALSNES
STYRELEDER I MUSIKK I SKOLEN
OG FØRSTELEKTOR VED
NORGES MUSIKKHØGSKOLE**

OMSTRIDT PLASSERING: Høgskolen i Bodø har fått Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen. Ikke alle applauderer den avgjørelsen.
FOTO: JARO HOLLAN

PORTRETTE:

Gjør comeback full av glød

Navn: Ingvild Aas

Alder: 45 år

Stilling: Enhetsleder for Oppvekst og kultur i Aukra kommune

Aktuell fordi: Nylig valgt som styremedlem i Norsk kulturskoleråd, et verv hun har hatt også tidligere

AUKRA: Jeg er tilbake som styremedlem fordi kulturskolearbeid er ett av de viktigste virkemidlene for kulturbygging i Norge, fordi kulturutvikling engasjerer meg og fordi jeg mener å ha en del å bidra med. Intet mindre.

TEKST: EGIL HOFSLI FOTO: URSULA WOLOSZ

Kulturskoleveteranen Ingvild Aas har svart på hvorfor hun sa ja til å gjøre comeback som styremedlem i Norsk kulturskoleråd. Hun legger til: - Kulturskolerådet er fremdeles en viktig aktør for å få gjennomført utviklingsarbeid, så derfor er jeg glad for å få være med på laget framover.

45-åringen, som i dag jobber heltid innen oppvekst- og kultursektoren i Aukra, begynte egen kulturskolegang som pianoelev i 1976. I 1987 hadde moldenseren studert seg ferdig ved Trøndelag musikkonservatorium (instrumental- og faglærerutdanning) og Høgskolen i Telemark (kulturadministrasjon) og begynte sin 14-årige rektorgjerning i skoleslaget, ved Aukra kulturskole. Senere var hun i tre år fylkeskonsulent for Norsk kulturskoleråd i Møre og Romsdal, og har altså også rukket en periode som styremedlem i organisasjonen. Hun har derfor en svært bred kulturskoleerfaring. Hun tror også de siste årene - utenfor kulturskolerekkene - har gitt henne innsikt hun kan trekke veksler på som styremedlem.

STIKKORD: FLEKSIBILITET

- Ja, på noen områder. Jeg ser egentlig enda bedre hvor viktig kulturskolen er som sentral kulturaktør i den enkelte kommunen. Dernest ser jeg at vi har en den "fastlåste" system når det gjelder organisering, timeplanlegging og ressursbruk - som følge av det. Jeg mener at det fins motivasjonsfaktorer for den enkelte elev som ikke er "tatt i bruk". Noe av dette er avhengig av hvordan kulturskolelæreren disponerer årsverket sitt. Flexibilitet er et viktig stikkord, sier Ingvild Aas, som synes det blir for snevert å snakke om fanesaker når vi vil vite hva hun ønsker å utrette som styremedlem denne gangen:

- Derimot har jeg en kulturpolitisk overbevisning når det gjelder kulturskolearbeidet: kulturskolenes fagidentitet må være knyttet til kunst som profesjonell uttrykksform. Det har i neste omgang betydning for kompetansekrav, rammebetingelser, organisasjonsform... Det er bare å skue til diskusjonene omkring Den kulturelle skolesekken (Dks), så ser vi hvor viktig den avklaringa er.

Aas har selvsagt synspunkt på kulturskolens rolle i forhold til Dks. - I dag har Dks ulik fasong i de ulike fylkene. Dermed er forutsetningen for kulturskolenes tilkobling ulik. Det kulturskolen kan bidra med er først og fremst den kompetansen som fins i lærerressursen. Kulturskolekompetanse kan utnyttes til å produsere for Dks, men ikke minst til å gjennomføre lokale kunst-/kulturverksteder.

TYDELIGERE KOMMUNALT OPPDRAG

Ingvild Aas hadde og har fortsatt større kulturskoleforventninger til dagens regjering enn til tidligere regjeringer. Men ikke høyere forventninger enn at hun ikke er særlig overasket så langt.

- Jeg forventer at regjering og storting skal gi kommunene et tydeligere oppdrag angående hvilken tjeneste kulturskolen skal yte og i hvilket omfang. Jeg forventer en tydelig rolleavklaring mellom kulturaktører. Dette må bli så tydelig at det blir enklere for kommunene å prioritere kulturskolen i

budsjettrammene. Økte rammeoverføringer til kommunene er ikke tilstrekkelig uten skriftlige føringer, sier Ingvild Aas.

INTERNASJONALT, SÅ KLART!

Hun har mange og klare meninger om mye, Ingvild Aas. Hun tenner til når vi spør om Norsk kulturskoleråd og norsk kulturskoler bør engasjere seg i internasjonale prosjekt.

- Ja, hallo!? Vi er nå ikke alene i verden, og må forholde oss til at vi lever i 2006 med den tilgjengeligheten og kontakten det er mellom land og verdensdeler. Vi skal gi tilbud til barn og unge som har åpen og naturlig kontakt internasjonalt gjennom skolearbeid og kommunikasjonskanaler privat. Vestnes kulturskole har gjennom sitt prosjekt "Kultur – tur retur" vist at internasjonalt arbeid gir både glede og inspirasjon. Fabelaktig! Gløder Aas.

At Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæring ble lagt til Bodø, er hun derimot noe mindre bastant i synet på. - Denne saken har jeg ikke satt meg godt nok inn i. Jeg vet lite om hvilken kompetanse Høgskolen i Bodø har for å utvikle dette nasjonale senteret. Jeg regner med at det ikke er distriktsangsten som er bakgrunnen for de til dels sterke utspillene fra for eksempel Musikk i Skolen. Det ville i så fall være for enkelt, sier hun.

DANSENDE KULTURSKOLEELEV

Det nye styremedlemmet er så voksen at hennes egne barn Asta og Baard allerede har samlet seg masse kulturskolebakgrunn allerede. Men Ingvild Aas er ikke mer lei kulturskolegangen enn at hun selv fortsatt er elev.

- Jeg er med i ei dansegruppe for voksne damer, det er kjempekjekt! Mannen min har ikke vært så heldig, han har stått på venteliste for slagverk i flere år. Det vi damene driver med må vel sees på som en bigeskjeft for kulturskolen, men vi trener målrettet med koreografien og nærmer oss første opptrreden. Vi får finne oss et publikum som er rause med godordene, sier Ingvild og ler. I tillegg til dansen er hun "menig korsanger" i blandakor og er for øvrig for første gang på tjue år uten faste "kulturelle" oppdrag som pedagog og/eller dirigent. Det kjennes visst både rart og godt.

DA SIER HUN...

- Hva sier du når kulturskolevitende spør hva som er så bra med kulturskole?

OVERBEVIST: - Kulturskolenes fagidentitet må være knyttet til kunst som profesjonell uttrykksform, sier nyvalgt styremedlem; Ingvild Aas.

- At det er livsviktig å kunne uttrykke seg. At det å uttrykke seg innen kunst- og kulturfagene er meningsfullt. At alle barn, unge og voksne som ønsker det må få anledning til å lære seg det kunst-/kulturhåndverket de trenger for å uttrykke seg. At det er det som er kulturskolens viktigste oppgave. Og trolig at utvikling fra musikk-skole til kulturskole er den største kulturreform den landet har opplevd på atskillige tiår.

- Til slutt: folk som mener å kjenne deg sier at du er ryddig, initiativrik og innovativ, at du er en humørspreder og har stor arbeidskapasitet... Herlig å høre?

- Du verden, det var da veldig hyggelig! Du vet, en må skjerpe seg når en er ute blant folk! Jeg kan nok supplere den lista med noen ikke fullt så positive egenskaper, men lar det være, siden stemninga er så god. Ingvild ler hjertelig igjen.

HYENER: Andrea Weme, Martine Høy Berg og Katharina Steidl har roller som hyener.

Musikal hele skoleåret

HOLE: Play musikalskole er storsatsingen til Hole kulturskole dette skoleåret. "Løvenes Konge" ble valgt som prosjekt, og nå skal det arbeides målrettet og systematisk fram mot premieren i mars 2007.

TEKST OG FOTO: ELI BONDLID

Play musikalskole tilbyr tre timer ukentlig undervisning i sang, dans, drama/teater av utdannede pedagoger. I tillegg får elevene delta på to helgeseminarer hvor de blant annet lærer å legge maske på egen rollefigur, samt delta på en elevforestilling i løpet av høsten. Kurstilbudet avsluttes med musikaloppsettning og åtte forestillinger på Byscenen i Hønefoss i mars neste år. Mye jobb, derfor blir det to partier med skuespillere som avlaster hverandre.

For å plukke ut aktører til musikalskolens skuespillergruppe måtte det audition til. 75 elever i alderen 8 til 20 år forsøkte seg denne gangen, og det ble plass til over 40 av dem. Målet er at det skal tas inn mellom 20-40 elever hvert år avhengig av hvilken produksjon som settes opp. Og musikalskolen er et tilbud til barn og ungdom fra hele ringeriksdistriktet.

- Denne gang ble det plass til 20 elever fra Ringerike og Jevnaker, sier Siri Gythfeldt, kulturskolens rektor og tjenestleder for kultur i Hole.

- INNEHOLDER ALT

- "Løvenes Konge" inneholder alt en musikal av høy kvalitet kan by på, sier Gythfeldt og tenker på Elton Johns musikk, fengende rytmer fra Afrika, gøyale rollefigurer, humor, spenning og et vell av fargerikdom.

Musikalen har i en årrekke fengst både barn og voksne. I Hole gleder de seg veldig til å sette opp originalversjonen for første gang i ringeriksdistriktet, inviterte de.

Da Kulturtrøkk besøkte den første verkstedkurshelgen, var hele Alexandergården fylt med jungeldyr.

MASKEKURS

- Vi har hatt maskekurs i dag og malt masker på hverandre, sier Andrea Weme, Martine Høy Berg og Katharina Steidl. De skal ha roller som hyener i "Løvenes Konge", og viser oss gjerne hvordan de oppfører seg når de blir sinte.

Like lekne som katter klatret løvene Ingrid Blom Østlund, Anne Margrethe Aasen og Aleksander Dalevold opp på isoporfjellet, mens Marie Føli slet med å få fuglekammen på hodet til å sitte.

PROFESJONELT ORKESTER

André Storeng fra Hole kulturskole akkompagnerte på flygel denne dagen. Med seg på oppsetningen har han tre kategorier musikere.

- Vi har profesjonelle – og lønnede - musikere på grunnkomp. I tillegg har jeg med lærlinger som får veiledning og lærlinglønn. I tillegg har jeg tatt opp elever som får individuell undervisning på sitt instrument og betaler vanlig elevkontingent, sier Storeng.

Flere lokale musikere har vært på audition i høst. Sju musikere får nå være med i dette prosjektet.

FORELDRE FIKK SE

- Denne helgen har vi forestilling bare for foreldrene, blant annet slik at de kan se den enorme framgangen når vi kommer til oppsetningen i mars, sier Siri Gythfeldt. Hun skryter av den oppsetningsansvarlige, Hilde Dahlen, lærer i kulturskolen med mye musikerfaring. Dahlen står for kor- og sanginnstudering, koreografi, teaterinnstudering og regi. Hun er utdannet blant

annet som musikkbarnehagelærer/musikkfaglærer ved Barratt Due musikk institutt og har drama grunnfag fra Folkeuniversitetet.

De siste 20 år har hun vært tilsatt ved Hole kulturskole hvor hun har undervist innen flere fag. Hun jobber også som kunstnerisk leder ved Art Musikalskole i Bærum hvor hun har ansvaret for sang- og rolleinnstudering samt regi på alle Arts musikaloppsetninger og sang- og danseteaterkurs.

MOTIVERTE: Av 75 barn og unge i alderen 8-20 år som deltok på audition i høst, fikk 43 roller - fordelt på to partier.

ENGASJERT: Instruktør er Hilde Dahlen (t.h.), som i sin fargerike elevgruppe har Pernille Ruud, Emilie Rytterager og Aina Ghanizadeh.

Rytmesikker lærebok

KRISTIANSUND: Intensjonen med denne læreboka er at eleven skal bli så flink at han er i stand til å spille med andre musikere i et band.

TEKST: EGIL HOFSLI FOTO: JOURIS KUNST

Samtidig er boka laget sånn at lærere som ikke har slagverk som hovedinstrument her får en opplegg de vil dra stor nytte av. Det sier Kiril Kirilov, slagverkpedagog ved Kristiansund kulturskole og nå også lærebokforfatter. Den 46-årige bulgaren står bak utgivelsen "Leksjoner for trommesett" (utgiver: Multi Art), som består av en hundresiders bok samt cd med tilhørende lydseksempler.

- Boka krever ingen forkunnskaper om trommesettspilling, men en viss note-kjennskap må til, sier Kirilov, som har magistergrad i slagverk etter studier i Wien og mastergradutdannelse fra hjemlandet. Han har undervist i Norge siden 1989, og er i dag lærer også ved Atlanten videregående skole i tillegg til ved kulturskolen i nordmørsbyen.

FORFATTEREN: Kiril Kirilov.

- Her fins ingen kjedelige øvelser som en må terpe på alene i evigheter, dette skal kunne brukes direkte i samspill, hevder Kirilov og mener boka også gir elevene grunnleggende forståelse for forskjellige musikalske stilarter, fra vals via blues, country, funk, disco til heavyrock.

Kirilov er også opptatt av eleven skal lære seg hva de enkelte delene av et trommesett er godt for og at eleven dermed også skal bli dyktig til å beherske og utnytte hele settet.

- Jeg har helt klart tenkt på kulturskoleelever og lærere når jeg laget boka. Men også innen undervisning ved rockverksteder og innen korps mener jeg dette er et godt hjelpemiddel. Både nybegynnere og viderekommende vil finne nyttig lærdom her, lover Kirilov.

Selv om Kirilov er en travelt opptatt pedagog – både ved de to skolene han er ansatt ved samt i seminarsammenheng, er han fortsatt aktiv musiker. Han jobber både som studiomusiker, som trommekliniker (blant annet for Nordisk institutt for scene og studio) og han har hatt oppdrag for Operaens Simfonietta, Rikskonsertene og Møremusikerne. I perioden 1983-1988 var han medlem av perkusjonsensemblet Poliritmia.

LÆREBOK: Kulturskolepedagog Kiril Kirilov har forfattet ny lærebok om trommespill.

Hjelp til samspill

TRONDHEIM: Å musisere sammen er sosial samhandling som krever trening - og gjerne egnede arrangement. Norsk kulturskoleråd hjelper dere med begge deler.

TEKST: EGIL HOFSLI

I forbindelse med tiårsjubileet for utgivelse av Kor Arti'-cder er fem låter fra denne cd-serien blitt arrangert og fins nå å få kjøpt utskrevet på noter for sang, blåsere i Bb, Eb og C samt komp for gitar, keyboard, bass og slagverk. Og på nyåret kan samspillfokuserte kulturskolelærere sågar få være med på samspillkurs med utgangspunkt i disse låtene.

- Målet med både arrangement og kurs er at kulturskoleelever og -lærere selv kan spille til Kor Arti'-låter, sier Bård Hestnes, fagkoordinator for musikk ved Norsk kulturskoleråd.

Arrangementene er gjort av Morten Huuse, og kan bestilles via www.kulturskoleradet.no. Prisen for samtlige fem arrangement er 590 kr.

Samspillkurs blir det i Oslo 10. januar, Stavanger 11. januar og Trondheim 12. januar. Av kursets innhold nevner vi tema som "kriterier for valg av undervisningsmateriell", "gruppering av elever", "rotasjonsprinsipp", "timeplantekniske

løsninger", "lokaliteter og utstyr" - og aller mest og viktigst: en dag med mye praktisk samspill.

Også kursene kan du melde deg på via www.kulturskoleradet.no. Prisen for kurs inklusive lunsj og notemateriell blir 690 kr. Påmeldingsfrist: fredag 15. desember.

NYE ARRANGEMENT: Norsk kulturskoleråd tilbyr nå både samspillkurs og -arrangement knyttet til Kor Arti'-låter. ARKIVFOTO

KULTURTRØKK

- informasjonsblad utgitt av Norsk kulturskoleråd

Ansvarlig utgiver: Norsk kulturskoleråd
sentralbord: 73 56 20 00 - telefaks: 73 56 20 01
postadresse: 7491 Trondheim
besøksadresse: Høvringen gård, Byenesveien 60

Redaktør: Egil Hofslid (konstituert redaktør ut 2006)

Redaksjon: Egil Hofslid
kontortelefon: 73 56 20 15 - mobiltelefon: 908 35 229
e-post: egil.hofslid@kulturskoleradet.no

Annonseansvarlig: Bente Smaavik
kontortelefon: 73 56 20 11 - telefaks: 73 56 20 01
e-post: bente.smaavik@kulturskoleradet.no

Etter nærmere avtale med oss kan annonser leveres direkte til:
Heimdal Trykkeri
postadresse: Postboks 42 Heimdal, 7472 Trondheim
telefon: 72 59 22 60 - telefaks: 72 59 22 61
e-post: heimdal@heimdaltrykkeri.no

Annonsemateriell: Bladet er i A4-format. Vi tar imot annonser via e-post, på formaterte disketter og cd-rom, i manuskripts form eller som negativ, speilvendt film med 48 linjers raster

Annonsepriser:

1/1 side, svart/hvitt:	kr. 2800,-
1/1 side, farger:	kr. 4200,-
1/2 side, svart/hvitt:	kr. 1800,-
1/2 side, farger:	kr. 2800,-
1/4 side:	kr. 1200,-

Gode rabatter: Gis om flere innrykk er aktuelt

Annonsefrist: 14 dager før utgivelsesdato

Nærmeste utgivelse i 2007:

Nr. 1: Fredag 23. februar (annonsedeadline: 9. februar)
For flere datoer: Kontakt redaktør eller annonseansvarlig

Opplag: 5.200 eksemplarer

Abonnement: Vi fordeles et visst antall gratis eksemplarer til landets kulturskoler. Men det er selsagt mulig for alle å abonnere på Kulturtrøkk. Vi har følgende abonnementspriser på Kulturtrøkk (utkommer seks ganger årlig):

1 årsabonnement:	kr. 150,-	5 abonnement:	kr. 500,-
10 abonnement:	kr. 900,-	20 abonnement:	kr. 1500,-

For bestilling: Send e-post til post@kulturskoleradet.no eller ring 73 56 20 00

Til skogs for inspirasjon

RØYKEN: En skogstur kan motiveres så ulikt. Friluft- og naturinteresse behøver ikke være den viktigste drivkraften. Jakten på kunstnerlig inspirasjon kan også være det.

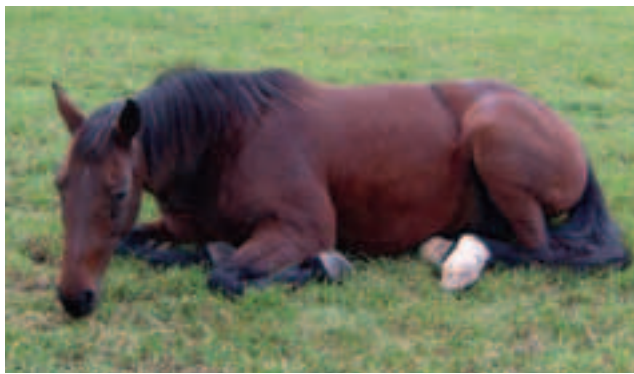
TEKST: EGIL HOFSLI FOTO: RANDI BJERKÅS LYNGRA

Tegne- og malegruppa ved Røyken kulturskole har i de siste fire årene hatt "tur til skogs" som fast innslag i høstsemesteret. Foreldre, gjerne også besteforeldre og søsken blir oppfordret til å bli med.

- Mange av elevene, særlig jentene, er glad i å tegne hester. Ingeborg (9) har egen hest og bor på Nordre Flater, der det er flere hester, og dit var vi velkommen i høst, sier Randi Bjerkås Lyngra, kulturskolelærer ved Røyken kulturskole.

HEST OG SOPP

- Drøyt tre uker før turen begynte vi å forberede oss. Selv om det er Ibsenjubileum i år, var ikke emnet "Peer Gynt i Dovregubbens hall" - som vi har hatt tidligere - men "Vesleblakken" av Jacob Breda Bull - en dramatisk og sørgelig historie. Jeg fortalte historien om Vesleblakken, og ungene tegnet hester. Mor til Ingeborg er dyrlege, og kunne fortelle oss hvorfor Vesleblakken ble syk og døde, sier Bjerkås Lyngra.

LEVENDE MODELLER: En sprell levende firbeint modell inspirerer gjerne unge kunstnere litt ekstra.

GÅRD I SKOGEN: Bare fantasien setter grenser når en skal bygge en gård i skogen utelukkende med det en finner på stedet.

Utfluktslørdagen var det 38 små og store som møtte opp på Flater. Elevene ble inndelt i grupper på tre til seks. De voksne fikk lov å være med, men bare som håndlangere - ungene bestemte.

- Oppgavene var å tegne hester som gikk på jordet eller å lage en gård i skogen (det ble flere gårder) av ting vi fant på stedet, uten å bruke hjelpemidler. Sopp er populært, men kan være farlig. Jeg hadde med flere soppbøker som de voksne fikk låne, pluss at jeg ga alle et lynkurs i de soppene vi ikke skal ta på, bare snu med skotuppen, sier Bjerkås Lyngra.

- VELDIG BEGEISTRET

- Etter to-tre timer samlet vi oss på tunet til felles matpause. To av mødrene hadde bakt hver sin langpanne med sjokoladekake, på eget initiativ. Etter pausen reiste noen av de voksne hjem, men mer enn halvparten ville fortsette. Noen dro til skogs, andre satt på jordet og fortsatte å tegne hester, sier Bjerkås Lyngra. Ungene var så oppslukt av sitt utenomhuskunstneriske arbeid at da læreren måtte pakke sammen og avslutte skoledagen, insisterte de på å "sitte igjen" og arbeide mer.

- De fikk låne skolens tegnesaker, og Ingeborgs mor tok ansvar og sa at de bare kunne bli så lenge de ville. Barn og foreldre har etterpå gitt uttrykk for at de satte stor pris på utflukten. Elevene var veldig begeistret for å tegne hester etter levende modeller, sier Ragnhild Bjerkås Lyngra. Det låter som om det blir et skogsturjubileum ved Røyken kulturskole neste år.

RABEL...: Fra øvelsene før premieren. Lærer Tove Erikstad (f.v.), lærer Marte Bjerke, Torggrim Valrygg, Sunniva Steiro, Viktoria Valrygg.

...OG BABEL: Foran f.v.: Birgit Drevvatne, Amalie Ravnåmo, Vida Steiro. Bak f.v.: Anne Oksfjellelv, Karoline Marie Rørvik, lærer Ida Mouritzen.

Rabel & babbel

MO i RANA: Med et bestillingsverk som hyllet kommunens unge kunstnere (les: kulturskoleelever), ble Ranas nye og eneste kammersal tatt i bruk. Åpningsforestillinga var i sannhet resultatet av et tverrfaglig prosjekt.

TEKST: EGIL HOFSLI FOTO: IDA MOURITZEN

Den offisielle åpningen av Ranas nye kammersal, lokalisert ved Rana kulturskole, ble markert grundig med framførelsen av Bodvar Moes verk "Rabel, babbel og lirkende låter".

På scenen var spillende og syngende elever og profesjonelle utøvere fra lærerstabens samt teaterlever og sågar billedkunstelever som malte bilder til musikken der og da. Musikk, teater og billedkunst dannet sammen et helhetlig verk der musikken var det bindende og bærende elementet.

Publikum fikk også oppleve hvilke muligheter den nye kammersalen gir, auditivt og visuelt, ved at en på bakveggen fikk se projiserte bilder fra kulturskolens hverdag, bilder tatt av en proffotograf gjennom hele høstsemesteret.

PROFFMUSIKERE MED

I tillegg til skolens egne elever og lærere inn teater, musikk, billedkunst og video, har også Distriktsmusikerne i Nordland vært med. Rana kulturskole startet som musikk-skole i 1971, og ble kulturskole på ordentlig først i fjor, da teater og billedkunst kom på timeplanen. I høst kom video inn som et fjerde fag. Og nå har skolen ikke bare fått ny kammersal, hele skolen har fått nye lokaler.

- Noe som har åpnet nye muligheter for oss. Åpningsforestillinga er det første prosjektet som involverte alle uttrykk i kulturskolen, sier Marte Bjerke ved Rana kulturskole.

- Verket som ble framført hadde et moderne, musikalsk uttrykk hvor partier med tonetepper dannet bakgrunn for visuelle uttrykk, pantomime framført av teatergruppene og simultanmaling på lyssatt pleksiglass. Publikum fikk oppleve at et kunstverk ble til, og forestillinga ble ulik fra gang til gang, sier Bjerke.

UTFORDRENDE FOR ALLE

Bestillingsverket var ment å være kunstnerisk utfordrende både for elevene og de profesjonelle utøverne. Innøvingen foregikk både i mindre grupper med instrumentallærer og i tuttiøvelser. Hensikten var at elevene skulle få mulighet til å jobbe tett med komponist og profesjonelle utøvere. De andre uttrykkene ble også involvert i en del av øvelsene for å møte komponisten og bli kjent med musikken, de andre utøverne og deres kunstuttrykk.

- Med denne forestillingen ønsker vi å vise hva vi får til når de ytre forholdene legges til rette. Samtidig ville vi gi ranasammen og alle elever i kulturskolen en forestilling på et høyt kunstnerisk nivå som de aldri hadde sett maken til, sier Bjerke.

SITATET:

"Det fins teaterstykker som ikke blir pepet ut bare fordi ingen kan gjespe og pipe samtidig."

(ROBERT E. LEMBKE)

Jubilerte med KulturVUKKU

STØREN: Kulturskolen i Midte Gauldal runder 20 år i år, og markerte det blant annet med ei utvidet kulturell uke i oktober kalt Kulturvukku. 300 elever og et drøyt dusin ansatte i samarbeid med en del eksterne krefter synliggjorde da hva kulturskolen holder på med og serverte i tillegg andre kulturelle opplevelser. Det begynte med rockkonsert i Størenhallen og slutta med kirkekonsert i Støren kirke. Innimellom der var det kabaret, bokkafé, "Ut på golvet"-kurs, ABBA-konsert, utstilling, kurs og dansegalla og selvsagt "Balle Frost og leketøybanditten" – kulturskolens egen jubileumskonsert.

Halloweenkunst

RINDAL/SURNADAL: De eldste Kunstfagelevne ved Kulturskolen på Indre Nordmøre markerte Halloween med å skjære ut kreative og fantasirike gresskarlykter. Kunstlærer Inga Dalsegg har lang erfaring med Halloween-tradisjonen og det å skjære ut gresskarlykter etter å ha bodd i England i sju år. Martin heter kunstneren som laget denne flotte lykta (bildet). FOTO: INGA DALSEGG

TANGENTrekord

ELVERUM: 39 norske og svenske pianister av unge år satte sammen en spesiell rekord da de under arrangementet Tangentomania

spilte sammen i Elverum i oktober. Som et ledd i EU-prosjektet Idavollen, som flere norske kulturskoler er involvert i, framførte de Robert Henrikssons ferske verk "Sammelsurium", som er et potpurri som sveiper innom både "Skjebnesymfonien" og "Rosa Panter"-temaet.

- Ofre for STATUSJAG

OSLO: - Foreldre tvinger barna til å delta på aktiviteter for å oppnå status. Det kan føre til prestasjonsangst og dårlige skole-resultater, advarer eksperter. Det blir stadig flere aktivitetstilbud for barn. Selv om mange av dem liker å delta, blir tennis-klubber og musikk-skoler nedrent av ambisiøse foreldre som ikke har spurt barna selv om de har lyst, heter det i nyhetmelding fra ANB, gjengitt i blant annet Dagsavisen. Rektor Peder Åmland ved Oslo Private Musikk-skole påpeker det positive ved å lære å spille et instrument. Likevel tror han enkelte barn lider under foreldrenes ambisjoner. - Kanskje noen briljerer i sitt sosiale liv med hvor dyktige barna er. Dette er en farlig utvikling og fører til stort press på barna, sier Åmland. Barneombud Reidar Hjermand mener foreldre bør tenke over hvorfor de sender barna på aktiviteter.

KREVER egne lokaler

AUKRA: Rektor for Aukra kulturskolen vil ha kulturhus i egne lokaler, og er kritisk til prosessen rundt samlokaliseringa av ny skole og kulturhus, skriver Romsdal Budstikke. - I diskusjonen om samlokalisering av kulturhus og skole i Aukra er det i hovedsak skolens rombehov som blir brukt som argument. Den kultur-faglige dialogen om hva en ønsker å få til med dette finner jeg ingen steder, sier rektor Marianne Myrbostad ved Aukra kulturskole.

Ny LEDER i NMF

BERGEN: Arild Moen (43) er ansatt som ny generalsekretær i Norges Musikkorps Forbund (NMF). Moen kommer fra stillingen som kultur- og idrettssjef i Vestfold fylkeskommune. Han er oppvokst på Tynset og har spilt i og dirigert musikkorps både som amatør og profesjonell. Han har musikkpedagogisk og administrativ utdanning fra Norges musikkhøgskole og har virket som kulturskolerektor og administrator på kultursektoren siden 1991. Siden 1999 har Moen vært ansatt i Vestfold fylkeskommune. Han tiltrer den nye stillingen i mars 2007. NMFs musikk-sjef Harald Eikaas er konstituert som generalsekretær fram til da.

STREETLEVEL i Rogaland

STAVANGER: «Streetlevel» er et prosjekt der ungdom i alderen 14 til 20 år i Stavanger-regionen skal lage en danseforestilling innen sjangrene hip hop og breakdance, under ledelse av de to danserne Paulo Herrera og Huyen.

Huynh fra gruppen Circle for Stavanger 2008. Prosjektet er delt inn i flere faser med en første forestilling høsten 2006. Denne forestillingen skal produseres på bakgrunn av verkstedkurs der ungdom jobber sammen med de to danserne. Koreografien for forestillingen vil bli utviklet på verkstedkursene. I forestillingen vil de øvrige åtte danserne i Circle medvirke sammen med ungdommene. Forestillingen høsten 2006 skal danne grunnlaget for et større show under «Stavanger 2008». «Streetlevel» ledes av Stavanger Konserthus i samarbeid med Kulturkompaniet, Universitetet i Stavanger og dansegruppen Circle. Norsk kulturråd gir 200 000 kroner til prosjektet.

20 år på 80 minutter

SKEDSMO: Med forestillinga "Fra 0 til 20 på 80 minutter" markerte Skedsmo musikk- og kulturskole i november sitt 20-årsjubileum. Gjennom denne festforestilling i Lillestrøm kultursenter ville skolen vise hele bredden i sin virksomhet. Både elever og lærere deltok. Skolen har i dag over tusen elever. I anledning jubileet utgir skolen for øvrig ikke mindre enn tre cder. Festforestillinga inngikk i Kulturfestival for barn og unge i Skedsmo.